

Sygn. akt VI GC 166/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: **Firmy Handlowo – Usługowej (...) J. K. Sp. j. w R.**

przeciwko: **(...) Sp. z o.o. Sp. k. w P.**

o **zapłatę**

I. **o d d a l a** powództwo,

II. **z a s ą d z a** od powoda Firmy Handlowo – Usługowej (...) J. K. Sp. j. w R. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. Sp. k. w P. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 166/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 stycznia 2015r.

Powód Firma Handlowo – Usługowa (...) J. K. Sp. j. w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. Sp.k. w P. kwoty 146 370 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 marca 2014 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu tytułem zapłaty reszty ceny za sprzedany pozwanemu, w trybie postępowania przetargowego, wózek widłowy 10 t na podstawie zawartej przez strony umowy nr (...) (...) (...) z dnia 21 października 2013 r. Według powoda pozwany niezasadnie twierdzi, że dostarczony wózek jest niezgodny z umową. Zgodnie z zamówieniem pozwany chciał kupić wózek o udźwigu 10 ton, dodatkowo wyposażony w osprzęt, stąd na tablicy znamionowej udźwig wózka został pomniejszony o wagę samego osprzętu i wynosi 9600 kg. Z tablicy znamionowej wynika ponadto, że wózek ma udźwig wynoszący 8000 kg przy wysokości 4,5 m, co przy pomniejszeniu o wagę osprzętu wynosi 7600 kg. Natomiast przy wysokości 5 m udźwig 7500 kg pomniejszony o wagę osprzętu wynosi 7100 kg. Pozwany niezasadnie odmówił odbioru dostarczonego przez powoda wózka, co daje podstawę do żądania zapłaty pozostałej ceny zgodnie z wystawioną przez powoda fakturą VAT nr (...).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu zarzucając, że na skutek zapytania ofertowego pozwanego oraz oferty powoda strony zawarły umowę dnia 21 października 2013r. nr (...). (...), na mocy której powód zobowiązał się do dostarczenia wózka widłowego o udźwigu 10 ton, wysokości podnoszenia 5 m, przesuwem bocznym i pozycjonerem. Dostarczony wózek, zgodnie z umieszczonym na nim wykresem, ma maksymalny udźwig 8 t przy maksymalnej wysokości uniesienia 4,5 m. Tablica znamionowa umieszczona na wózku wskazuje na udźwig maksymalny na wysokości 5 metrów – 7,1 tony. Dlatego w protokole odbioru z dnia 21 lutego

2014r. powód przyznał, że dostarczony sprzęt jest niezgodny z przedmiotem umowy. Przeprowadzone w dniach 21 i 25 lutego 2014r. próby wykazały niezgodność dostarczonego wózka z umową, stąd twierdzenia pozwu, że testy wózka zakończyły się pozytywnie są nieprawdziwe. Dlatego na podstawie uregulowań umowy (pkt 4.3) pozwany odmówił podpisania protokołu odbioru, obciążył powoda w karą umowną za nieterminową realizacją umowy, a następnie od umowy odstąpił żądając zwrotu zapłaconych na jej podstawie kwot.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Przy czym powód w piśmie datowanym na 30 czerwca 2014 r. (k. 99 – 101) wyjaśnił, że różnica zdań między stronami wynika z faktu, że na przy zamówieniu wózka o wysokości podnoszenia 5 m istotny jest jego udźwig rzeczywisty i nominalny. Pozwany w zapytaniu ofertowym nie wskazał jednoznacznie na jaką wysokość zamierza zamawianym wózkiem podnosić ładunki o określonej masie. Stąd powód, będąc profesjonalistą odczytał ofertę, jako zamówienie wózka widłowego o udźwigu nominalnym 10 ton. Gdyby pozwany chciał kupić wózek o udźwigu rzeczywistym 10 ton musiałby zamówić wózek 12 albo 16 tonowy.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Pozwany w związku z realizacją projektu pod nazwą „Wzrost konkurencyjności (...) P (...) poprzez wdrożenie innowacji produktowych i procesowych“ sporządził zapytanie ofertowe numer (...). (...) z dnia 13 sierpnia 2013r. na zakup wózka widłowego wg opisu: wózek widłowy 10 t udźwig: 10 t, wysokość podnoszenia: 5 m, maszt: dwu – lub trzyczęściowy, przesuw boczny wideł, kabina pełna, diesel. W zapytaniu ofertowym wskazano imiennie osobę uprawnioną do porozumiewania się z oferentami z podaniem numeru telefonu oraz adresu e-mail (ogłoszenie nr (...) i zapytanie ofertowe k. 15 – 22).

Powód w ramach swojego przedsiębiorstwa złożył pozywanemu ofertę handlową datowaną na 1 października 2013r. (k. 23-24) na wózek widłowy 10 t, typ (...), podając m.in. udźwig 10 000 kg, maszt 5 m triplex z pełnym wolnym skokiem za cenę netto 170 000 zł i dodatkowym wyposażeniem opisanym w ofercie.

W dniu 21 października 2013r. strony zawarły umowę nr (...) (...) (...) (k. 26 -30), na podstawie której powód zobowiązał się dostarczyć pozwanemu wózek widłowy 10 t zgodnie z zapytaniem ofertowym o nr (...)/ (...) (...) i szczegółowym opisie zawartym w specyfikacji technicznej oraz ofercie z dnia 1 października 2013r., które stanowią załącznik do umowy (§ 1). W § 4 umowy strony ustaliły, że przedmiot zostanie przedstawiony pozwanemu do odbioru w terminie do 29 stycznia 2014r. Za dzień wykonania umowy uznaje się dzień podpisania przez obie strony protokołu odbioru. Odbiór zostanie potwierdzony stosownym protokołem podpisanym przez obie strony. Zamawiający (pozwany) ma prawo odmówić podpisania protokołu w przypadku, kiedy urządzenie objęte tym protokołem nie zostanie uruchomione lub nie będzie działało w sposób prawidłowy. Nieuzasadniona odmowa podpisania protokołu przez jedną ze stron upoważnia drugą stronę do samodzielnego sporządzenia protokołu. Tak sporządzony protokół będzie wiążący dla stron i wywołuje skutki przewidziane w niniejszej umowie. Zgodnie z § 11 wszelkie zmiany umowy wymagają zgody stron i zachowania formy pisemnej pod rygorem ich nieważności.

Zapytanie ofertowe pozwanego zostało przygotowane przez jego pracowników. Intencją pozwanego był zakup wózka widłowego, który będzie podnosić ciężar 10 t na wysokość 5 m (zeznania świadków M. D., M. K., Ł. G. – rozprawa z dnia 24.10.2014r. i R. G. - rozprawa z dnia 14.01.2015r.).

Powód składając ofertę w powyższym postępowaniu przetargowym nie żądał od pozwanego dodatkowych wyjaśnień odnośnie opisu przedmiotu zamówienia zawartego w zapytaniu ofertowym ponieważ w jego przekonaniu zapytanie ofertowe było jednoznaczne i dotyczyło wózka widłowego 10 t (zeznania świadka J. O. - rozprawa z dnia 24.10.2014r.).

Przedmiotem zapytania ofertowego był wózek widłowy o parametrach niestandardowych z uwagi na wymagany maszt o wysokości 5 m. Wózki standardowe są z masztami podnoszenia na wysokość 3 m i wówczas udźwig nominalny takiego wózka jest równy udźwigowi rzeczywistemu. Przy wózkach o wyższych masztach udźwig rzeczywisty zmniejsza się w zależności od wysokości podnoszenia (zeznania świadka J. O. i wyjaśnienia przedstawiciela powoda A. K. - rozprawa z dnia 24.10.2014r., zeznania za powoda A. K. rozprawa z dnia 14.01.2015r.). Powód w złożonej pozwanemu

ofercie nie opisał udźwigu nominalnego i rzeczywistego oferowanego do sprzedaży wózka. Nie informował także, że wymagane wyposażenie obniża wartość udźwigu o wagę wyposażenia – 400 kg.

W dniu 21 lutego 2014r. powód dostarczył pozwanemu wózek widłowy i po zamontowaniu masztu oraz przygotowaniu wózka pracownik pozwanego R. G. (2) odbył jazdę próbną po uprzednim obciążeniu widel ładunkiem o masie około 7200 kg. Wózek podczas jazdy zachowywał się niestabilnie, nie radził sobie z obciążeniem przychyłając się niebezpiecznie, ładunek był przewożony w niskim położeniu obciążenia (zeznania świadków J. O., M. D., M. K., Ł. G. – rozprawa z dnia 24.10.2014r., R. G. - rozprawa z dnia 24.10.2014r.). Wówczas sporządzono protokół odbioru końcowego, podpisany przez przedstawicieli obydwu stron, stwierdzający, że dostarczony sprzęt nie jest zgodny z przedmiotem umowy z dnia 21 października 2013r. nr (...). (...) (k. 31). Następnie w dniu 25 lutego 2014r. ponownie odbyło się spotkanie w siedzibie pozwanego przy udziale serwisanta firmy (...) - dostawcy wózka. Wówczas również przeprowadzono jazdę próbną nagrywając jej przebieg na płytę CD (k. 2). Wózkiem jeździł wtedy pracownik firmy (...) - Z. S. (zeznania w/w - rozprawa z dnia 24.10.2014 r.). W tym dniu pozwany również odmówił odbioru wózka zarzucając, że jest on niezgodny z zamówieniem.

Dostarczony wózek ma tablicę znamionową, która stwierdza, że jest to model (...) - (...) o numerze seryjnym (...), udźwigu nominalnym 10 000 kg, maksymalnej wysokości – 5 m, udźwigu rzeczywistym 7100 kg na wysokość 5 m. Na widłach wózka natomiast jest tablica informująca m.in. o maksymalnej wartości jaką widły mogą podnieść 9600 kg (zdjęcie tablicy znamionowej wózka i widel k. 63 i 66 oraz zgodne tłumaczenie ich treści podczas rozprawy w dniu 24.10.2014 r. – k. 200/b). W kabinie znajduje się natomiast tablica informująca, że wózek może podnieść maksymalny ciężar 8000 kg na wysokość 4,5 m (zdjęcie k. 65). Dostarczony wózek na żadną wysokość nie może podnieść ciężaru 10 t (zeznania świadka Z. S. - rozprawa z dnia 24.10.2014 r.).

Powód w dniu 26 lutego 2014r. sporządził jednostronny protokół zdawczo-odbiorczy wózka widłowego (k. 36) i w tej dacie wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 209 100 zł brutto wraz z fakturą korygującą nr (...) dla udokumentowania uiszczonej przez pozwanego zaliczki w kwocie 62 730 zł (k. 37 – 38). Po tej dacie strony prowadziły korespondencję mailową, w której pozwany podtrzymywał swoje stanowisko o niezgodności dostarczonego wózka z zamówieniem (e-mail z dnia: 3.03.2014r. - k. 67, 4.03.2014r. - k. 32, 10.04.2014r. – k. 68, 1.04.2014r. - k. 70).

Powód uzyskał wyjaśnienia producenta wózka, że wózek widłowy typ (...), o numerze seryjnym (...) (jest to nr seryjny inny niż wózka dostarczonego (...) k. 33 i 34, k.63), że wózek jest wyposażony w maszt 5.0 m, co powoduje zwiększenie zwisu przedniego. Ponadto zintegrowany przesuw boczny i pozycjoner redukuje udźwig. Rzeczywisty udźwig wózka wynosi 7600 kg na wysokości podnoszenia 2 m do 4m i 7100 kg na wysokości podnoszenia 5 m (k. 34).

Wózek do chwili obecnej znajduje się w siedzibie pozwanego, przy czym kluczyki i dokumenty urządzenia są w posiadaniu powoda.

Bezsporną okolicznością między stronami jest, że pozwany naliczył powodowi karę umowną za niedotrzymanie terminu realizacji zamówienia oraz złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy, co powód zakwestionował. W tym przedmiocie toczy się między stronami proces przed Sądem Rejonowym w Przemyślu.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o przedłożone przez strony dowody z dokumentów, korespondencję e-mail oraz zeznania w/w świadków i przedstawiciela powoda A. K. (2).

Przeprowadzonym dowodom z dokumentów i korespondencji elektronicznej Sąd Okręgowy dał wiarę w całości jako nie budzącym wątpliwości co do prawdziwości i treści oraz niekwestionowanym przez strony.

Przedłożona przez powoda płyta CD jest nagraniem z przeprowadzonej jazdy próbnej i jej prawdziwość także nie budziła wątpliwości stron i Sądu.

Zasadnicze okoliczności o jakich zeznawali przesłuchani w sprawie świadkowie oraz przedstawiciel powoda również są wiarygodne, bo wzajemnie się uzupełniają i są zgodne. Sąd nie oceniał tych zeznań pod kątem czy przeprowadzone

testy spornym wózkiem były pozytywne. W sprawie nie budziło wątpliwości, że wózek nie był podczas prób obciążany ponad wartości wskazane na tablicach znamionowych. Wynik jazd próbnych nie miał ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Przedmiotem oceny była bowiem sporna między stronami kwestia czy dostarczony wózek był zgodny z zapytaniem ofertowym pozwanego i w konsekwencji z umową stron.

Sąd pominął wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu ze wszystkich ofert złożonych przez oferentów za zapytanie ofertowe pozwanego z dnia 13 sierpnia 2014r. jako zbędny dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 kpc). Zadaniem Sądu w przedmiotowej sprawie jest ocena oferty złożonej przez powoda, a nie postępowania przetargowego w całości. Przy braku wiadomości specjalnych Sądu odnośnie rynku wózków widłowych i sprzętu oferowanego na nim kompleksowa ocena wszystkich złożonych ofert w tym postępowaniu i tak nie była możliwa w czym utwierdziły Sąd przedłożone przez powoda katalogi wózków widłowych do pisma z dnia 30.06.2014r. (k. 111-116) wskazujące na obszerną ofertę handlową o ogromnej różnorodności wyposażenia i parametrów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie spór między stronami koncentrował się na tym czy powód w złożonej za pismem z dnia 1 października 2013r. ofercie przedstawił do sprzedaży wózek widłowy, który odpowiadał zapytaniu ofertowemu pozwanego nr (...) (...) (...) i w konsekwencji był zgodny z umową stron z dnia 21 października 2013r.

Jak wynika z okoliczności sprawy pozwany w/w zapytaniem ofertowym zamierzał kupić sprzęt o parametrach niestandardowych z uwagi na wysokość masztu w jaki miał być wyposażony wózek widłowy. Opis przedmiotu zamówienia w zapytaniu ofertowym był niezmiernie lakoniczny zdaniem powoda i zawęzał się do wskazania, że przedmiotem zakupu jest wózek widłowy 10 t o udźwigu 10 t i wysokości podnoszenia 5m. Powód zarzucał, że w opisie zamawiający nie wskazał jednoznacznie i wprost jaki ciężar ma zamiar podnosić zamawiający i na jaką wysokość. Powód wyjaśniał bowiem, że nie ma w ofercie dostępnej na rynku wózków widłowych dziesięcotonowych, które mogą podnosić ciężar 10 ton na wysokość 5 metrów. Taki ciężar mogą podnosić wózki o zdecydowanie wyższym tonażu, tj. 12 – 16 tonowym. Wózki widłowe, które są wyposażone w maszt wyższy niż standardowy, czyli 3 metrowy, powinny być dodatkowo określone poprzez udźwig nominalny i rzeczywisty, ponieważ każdy dodatkowy metr podnoszenia obniża ciężar, który może być podniesiony przez urządzenie. Możliwość podniesienia konkretnego ciężaru obniżało również wyposażenie dodatkowe, którego wymagał zamawiający w opisie przedmiotu zamówienia. Nie ulega wątpliwości, że z uwagi na ten parametr (wysokość podnoszenia) zapytanie ofertowe pozwanego było wewnętrznie sprzeczne, bo że zamawiający chciał podnosić ciężar 10 t na wysokość 5 m nie ulega wątpliwości, a z treści oferty nie można było wywnioskować jednoznacznie, że określenie „wózek widłowy 10 t” oznacza jedynie udźwig nominalny, zaś pozwanemu potrzebny był wyższy wysięgnik (maszt) dla innych potrzeb. Powód wyjaśnił, że trudniąc się profesjonalnie handlem tego typu sprzętem, w przypadku klienta indywidualnego lub kupującego bezpośrednio (poza przetargiem), próbuje wyjaśnić jaki sprzęt, o jakich parametrach klient ma zamiar kupić i jaki jest odpowiedni dla jego wymagań. Przy zakupie jak niniejszy przedmiotem wyjaśnienia byłby problem tzw. udźwigu nominalnego i rzeczywistego wózka. Przy zapytaniach ofertowych powód niczego nie wyjaśnia, bo uważa, że składający zapytanie ofertowe wie co chce kupić. Wobec powyższego przedstawił pozwanemu ofertę, w której napisano, że oferuje do sprzedaży wózek o udźwigu 10 t wyposażony w maszt 5m. Jak wynika z wyjaśnień przedstawiciela powoda w wózku o maszcie standardowym (z masztem 3 m) udźwig nominalny jest równy rzeczywistemu, co oznacza, że wózek powinien podnosić 10 t na 3 m. Jeżeli nawet uwzględnić, że wymagane wyposażenie dodatkowe obniża udźwig o jego ciężar, który w tym przypadku wynosi 400 kg, to taki wózek powinien podnosić minimum 9 600 kg na wysokość 3 m. Podkreślić również należy, że powód w złożonej pozwanemu ofercie nie określił udźwigu nominalnego i rzeczywistego proponowanego wózka. W wykonaniu umowy dostarczył pozwanemu wózek widłowy, który w opisach znajdujących się na tablicy znamionowej i wykresie udźwigu na żadnej wysokości nie podnosi 10 t (ani 9,6 t). Producent wózka wyjaśnił, że wózek tego typu (o innym numerze seryjnym, ale skoro tym wyjaśnieniem posługuje się powód uznać należy, że nie ma to znaczenia w sprawie) może podnieść na najniższą wysokość 2 m, co najwyżej ciężar 7,6 t (a nie min. 9,6 t), a na najwyższą wysokość 5 m - 7,1 t. Nie można więc uznać, że zaoferowany przez powoda wózek spełnia wymagania opisu przedmiotu zamówienia nawet na najniższym poziomie podnoszenia.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można zgodzić się z powodem, że w tym stanie faktycznym opis przedmiotu zamówienia był jednoznaczny oraz, że zaoferowany i dostarczony sprzęt odpowiadał opisowi przedmiotu zamówienia, a powód nie mógł toku postępowania przetargowego wyjaśnić wątpliwości opisu przedmiotu zamówienia. Postępowanie przetargowe prowadzone w ustawy trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2013 poz. 907, dalej: pzp) przewiduje w art. 38 ust. 1, że wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Procedura przewidziana w tym przepisie ma służyć do wyjaśnienia wszystkich elementów specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym opisu przedmiotu zamówienia, w szczególności w sytuacjach jak w tej sprawie, kiedy do prawidłowego opisu przedmiotu zamówienia potrzebna jest wiedza specjalistyczna polegająca na konieczności rozróżnienia i uwzględnienia w sprzeczności niestandardowym udźwigu nominalnego i rzeczywistego. Wyjaśnienia uzyskiwane w tym trybie mają na celu ustalenie woli zamawiającego zawartej w danym zapisie specyfikacji. Ponadto powód mógł i powinien był wyjaśnić lakoniczny i niejednoznaczny (w taki znaczeniu, że pozwany wskazywał udźwig 10t w zestawieniu z wysokością podnoszenia 5m, co powinno, wbrew wyjaśnieniom powoda, wywołać wątpliwość do określenia „wózek widłowy 10 t”) opis przedmiotu zamówienia, chociażby wykorzystując wskazany w zapytaniu ofertowym kontakt z osobą wyznaczoną do tego. Powód, jako profesjonalista w obrocie tego typu sprzętem zobowiązany jest do podwyższonej staranności, której w tym przypadku niewątpliwie nie dochował nie opisując dostatecznie zaoferowanego wózka w ofercie co do parametrów istotnych z punktu widzenia zamawiającego, tj. co do rozróżnienia udźwigu nominalnego i rzeczywistego, który w sposób diametralny różnicuje niestandardowe wózki widłowe. W tych okolicznościach wybór oferty powoda, zawarcie umowy w dniu 21.10.2013r. i dostarczenie wózka, który odpowiada ofercie nie oznacza, że wózek ten jest zgodny zapytaniem ofertowym pozwanego, który w toku procesu - zaoferowanym materiałem dowodnym, weryfikowalnym w całości okoliczności sprawy - wykazał, że przedmiotem zamówienia był wózek widłowy, który miał podnosić 10 t na wysokość 5 m, co potwierdza literalne brzmienie zamówienia. Zważywszy na powyższe Sąd Okręgowy podziela stanowisko pozwanego, że dostarczony przez powoda wózek widłowy nie spełnia warunków umowy, co dało podstawę do odmowy jego odbioru protokołem z dnia 21 lutego 2014r. i stanowi wystraszającą podstawę do odmowy zapłaty ceny, a w konsekwencji skutkuje oddaleniem powództwa, jako nieudowodnionego (art. 6 kc).

O kosztach postępowania procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1349). Na zasądzoną kwotę składa się 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.